

CİNSEL İSTİSMAR

Prof. Dr. Betül Ulukol

Çocuğun cinsel istismarı çocuğa yönelik kötü muamele kapsamında yer alan, yalnızca çocukları değil aynı zamanda toplumu da etkileyen önemli bir sorundur.

Çocuğun cinsel istismarı kısaca psiko-sosyal gelişimini tamamlamamış çocuğun bir yetişkin tarafından cinsel uyarı için kullanılması şeklinde tanımlanır. Çocuğa yönelik, onun tam anlayamadığı, gelişimsel olarak hazır olmadığı, bilerek onayladığı ve/veya toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dâhil edilmesi çocuk istismarı olarak değerlendirilir. Çocukların cinsel istismarında failer, genellikle yaşları gereği kurbanın üzerinde yetki, otorite veya sorumluluk sahibi konumunda bulunan erişkinlerdir, ancak başka çocuklar, özellikle adolesanlar da cinsel istismar faili olabilir.

Ensest de cinsel istismar kapsamında bir saldırı tipidir. Ensestin tek ve kesin bir tanımını yapmak zordur. Genel kabule göre ensest, birbiriyle evli olanlar dışındaki aile üyeleri arasında her türlü fiziksel ya da fiziksel olmayan cinsel davranışı içerir. Kan bağı olan baba, anne, ağabey, abla, amca, dayı, teyze, hala ve dede gibi akrabalara ek olarak, çocuk üzerinde anne-baba gibi otoritesi ve saygınlığı olan, enişte, üvey anne-baba, üvey kardeşler gibi geniş bir akraba grubu ensest tanımında taciz edenler arasında sayılır.

Cinsel istismar kapsamında değerlendirilen davranışlar

- Dokunma olmaksızın yapılan cinsel istismar
 - Sözel olarak çocuğa cinsel içerikli şeyler söylemek ve çocukla aynı içerikte konuşmalar yapmak, uygunsuz telefon konuşmaları,
 - Çocuğa cinsel organ göstermek, çocuğun cinsel organlarını göstermesini istemek, banyodayken çocuğu gizli/açık olarak seyretmek,
 - Çocuğun cinsel ilişki sahnesine doğrudan şahit olması ya da çocuğa cinsel aktivite seyrettirmek,
 - Çocuğa cinsel içerikli materyaller göstermek (pornografik film seyrettirmek, fotoğraflar göstermek) ya da çocuğun pornografik malzemeler için kullanılması.

Çocuğa ve Aileye Yardım Edin

Cinsel istismara uğrayan bir çocuğun yaşadığı olumsuzluklarla baş edebilmesi ve yaşamına sağlıklı devam edebilmesi için mutlaka yardıma ihtiyacı vardır. Aksi halde istismarının tüm yaralarını erişkin yaşlarına taşıyarak fiziksel, duygusal sorunlarla boğuşan, yetersiz, doyumsuz, mutsuz, mutsuzluk kaynağı, depresif, davranış sorunları olan, ölümü sık düşünen bir erişkin olma riski yüksektir.

Çocuğa yapılacak yardım tedavi, rehabilitasyon ve danışmanlık şeklinde olabilir. En uygunu bu alanda deneyimi olan profesyonellerden yardım almaktır. Çünkü konu hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmayan kişilerce verilmeye çalışılan yardım etkisiz hatta kimi zaman zararlı bile olabilir.

Çocuğun yanı sıra aileye de yardım edilmeli, aileye destek ve danışım gereksinimi göz ardı edilmemelidir. Yaşanan olaylar yalnızca çocuğu değil aileyi de çok etkiler. Eğer istismarcı aileden biri ise diğer aile bireylerine yardım ve tedavi gereksinimi daha da artar. Aileye verilecek destek ve danışmanlık yalnızca aile bireylerinin esenliği için değil aynı zamanda çocuğun tedavisi için de önemlidir. Çocuğun yaralarını sarmakta, yaşadığı sorunla baş etmekte ve gelecek ile ilgili kaygılarını yok etmekte en etkili faktörlerin başında güçlü bir aile ve sağlıklı ebeveynler gelir.

KAYNAKLAR

1. Preventing Child Maltreatment: A guide to taking action and generating evidence. World Health Organization and International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect. 2006.
2. The evaluation of child sexual abuse allegations: A comprehensive guide to assesment and testimony. Ed. by K. Kuehnle, M. Connel. John Wiley & Sons, Inc. Hoboken, New Jersey, USA, 2009.
3. Tell me what happened; Structured investigative interviews of child victims and witnesses. Ed. by M.E. Lamb, I Hershkowitz, Y Orbach, P.W. Esplin. John Wiley & Sons, Inc. West Sussex, England, 2011.
4. Fighting child abuse, An effective approach. Ed. by Jo Hermanns. Netherlands Youth Institute, 2011.
5. Helping your child recover from sexual abuse. Ed. by C. Adams, J. Fay. University of Washington Press, Seattle, USA, 1998.
6. Scared Sick. The role of childhood trauma in Adult Disease. Ed. by R. Karr-Morse, M. S. Wiley. Basic Books, New York, USA, 2012.